

EKO

Časopis študentov obchodnej akadémie v Senici
Letné číslo 2015

Obsah:

Škola a študenti	2
Tvorím, tvoríš...	4
V piatok trinásteho	6
Štvrtstoročie plné zmien (...podľa Forbes-u)	8
„I have a dream!“	9
Po stopách štúrovcov – tajnička (Aj Štúr sa potešil)....	10
Riešenie	11
Boli sme v divadle...	
Luskáčik (Krááásny balet!)	12
Cyrano de Bergerac v DAB Nitra	13
Naše/ vaše hlody	15
Maturita je tu (Pozor, návrat k úspešnému článku!)	16
Prečo by som mal mať rád... školu?	18
...a také krátka, ale úprimná výzva! VÝZVA K SPOLUPRÁCI! ...	19

Číslo pripravili: vlastnou tvorbou aj spracovanými textami prispeli Tatiana Cintulová a Monika Varcholová z II.B, v čísle sa vlastnými umeleckými pokusmi prezentovala aj Erika Rybanská z III.B.

Pani profesorka PhDr. Hazuchová napísala niektoré články a zostavila materiály do konečnej podoby nášho časáku. Obrazový materiál a titulnú stranu s maturujúcou IV.C zabezpečila pani profesorka Mgr. Rosová, ktorej ďakujeme aj za našu virtuálnu podobu na stránkach školy.

Škola a študenti

Takto vidíme školský rok 2014/2015 my – obchodkári...

September

A je to tu! Po dvojmesačnom oddychu musíme ísť znova do školy! Niežeby som bola príliš zdrvená, ale čo vám poviem, určite som ani neskákala dva metre do výšky. Znova učenie, písomky, skúšanie. To nie je práve moja šálka kávy. Ale myslím, že tak ako sa nikto neteší na skoré vstávanie, tony učenia a skúšanie, tak sa všetci tešíme na svoj kolektív, na kopu srandy a „vecí“, čo sa dejú cez prestávky a častokrát i cez vyučovacie hodiny.

Október

Už sme si ako tak zvykli na dennú rutinu. Ráno vstať, ísť na autobus (závidím študákovi - výnimkám, ktorí sú zo Senice), v škole si posediť pár hodín a s radosťou očakávať posledné zvonenie. Učitelia sa už rozbehli na plné obrátky a skúša sa jedna radosť. Všetci opakujú: **„Ale veď to ste brali minulý rok, to si musíte pamätať!!!“** Ja osobne si nepamätám ani to, čo som mala včera na raňajky, nieto ešte čo som sa učila pred niekoľkými mesiacmi. Ale „budiž“, zvládať sa to dá.

November

Už teraz odrátavam dni, ktoré chýbajú do vianočných prázdnin. Byť doma v teple a nie v triede, v ktorej sa klepem od zimy, hoci nám ako-tak kúria a máme aj ohrievač. Inak myslím, že je všetko O. K. S profesormi sem-tam posrandujeme, no keď rozhovor zakončia otázkou: „Kto ide k tabuli?“ - smiech nás prejde! Všetci sa v duchu modlíme - len mňa nie! ...a radšej s profákom ani nenadviažeme očný kontakt.

December

Sniežik sa nám chumelí... Teda chumelil by sa, ak by mal aký. Zima je riadna, len sneh akosi chýba. Dobrá správa je, že zimné prázdniny sú už na dosah ruky. Pomaly opakujeme na polročné písomky, ktoré sa plánujú jedna radosť. Blíži sa aj Mikuláš, takže pomaly meníme aj výzdobu triedy, inak sa nič zvláštne nedeje.

Január

Učiť sa, učiť sa, učiť sa. Polročné písomky sú tu a všetci sa náhlime opravovať známky, ktoré nám doteraz boli ukradnuté. Hlavne, aby sme nemali na vysvedčení žiadnu „sólovú“ známku – nedajbože, niečo horšie ako 3.

Február

Všetci sme „nachcípání“, polovica školy chýba. Hm, dobre, tak nie polovica, o čosi menej. Všetci očakávame, že konečne zaznie radostná správa o chrípkových prázdninách, no nikto s tým akosi neprichádza. Celkom nás to hnevá, pretože veľa škôl v meste je doma a my tvrdneme v škole. Začína sa hovoriť aj o tom, že sa budú meniť okná. Huráá. Konečne sa nám naša obchodka o niečo vylepší.

Marec

Druhý polrok už fičí, okná sa menia... Všetci sme sa aspoň na jeden deň stali „bezdomovcami“, pretože prebiehali prípravy triedy kvôli spomínanej výmene okien. Poviem vám, vláčič všade so sebou ťažkú školskú tašku tiež nebolo bohviečo. No prežili sme a trieda vyzerá zasa o niečo lepšie. Znova odrátavame dni do šibačky, čo pre nás značí ďalšie prázdniny. Hm, ešte dodatok – boli písomné matúry. Zatiaľ sa ma to netýka... Zatiaľ... No radšej ani nespomínať! Fakt je, že tohtoroční štvrtáci vraveli niečo o výborných témach na maturitné slohové práce...

Apríl, máj, jún...

Tri školské mesiace - naša budúcnosť, ktorej podobu však približne poznáme...

Praktické matúry (v polovici apríla).

Posledné rodičko (koncom apríla).

Tretiacka prax (v máji).

Čakanie na výsledky písomných MS (máj, v tomto roku je „dňom D“ 5. máj...)

Ústne matúry (v máji... ale... Matúry radšej ani nespomínať, som len druháčka – našťastie!).

Jún – známky, známky, známky... A výlety! Hurá!

Tak teda, milí obchodkári, zvládnime to všetko!

Tatiana Cintulová, II. B

Tvorím, tvoríš...

Hmm, akosi ste zmĺkli, milí obchodkári!

Vaše umelecké pokusy si zrejme skrývate doma, do zásuvky. Škoda. Tak sa teda aspoň začínajte do ďalšej časti prózy *Eriky Rybanskej* z III. B. Pozor, predchádzajúce časti hľadajte v minulých číslach EKO. Erika ešte pridala vlastnú báseň – ako inak – o láske!

5. časť (...čo bolo po stretnutí s drzým dievčaťom, ktoré sa Katke vysmievalo len preto, že ju vychováva babička...)

A to som nerád videl. Bol som zvyknutý na jej žiarivý úsmev, nie smutný výraz v tvári. Šli sme ďalej po ulici, skoro sme nezastavovali.

Od domu nás delila posledná ulica, ale vždy, keď som sa pozrel na Katku, mala smutný výraz v tvári. Akoby to nebola ona, tá čudná baba ju rozhodila. Konečne sme zastali pred domom, obyčajný panelák, ktorý by neohromil žiadne dievča. Vošli sme dnu a výtahom sme sa vyviezli na 9. poschodie. Otvoril som dvere bytu a pustil prvú Katku, potom som vstúpil do bytu aj ja.

„Máš to tu pekné,“ povedala mi už s úsmevom

„Ďakujem. Ale chcel by som vedieť, čo to bolo za dievča? Prečo malo také reči? Odkiaľ ťa tak dobre pozná?“ chrlil som otázky

„No... To dievča sa volá Kristína. Pozná ma zo školy, boli sme spolužiačky, ale tým to nekončí. Narážky, ktoré mala na moju rodinu jej neodpustím, nikto si nesmie dovoľovať na moju babičku. Je to jediná bytosť, ktorá mi zostala. Mama aj otec mi zomreli, keď som mala tri a pol roka, odvtedy sa o mňa stará babička. Z otcovej strany nikoho nepoznám a asi ani nemám. Ak mi chceš vyčítať, že som jej vrazila facku, tak prosím, ale ja som sa nemohla ovládnuť. Musela som jej vlepiť,“ ticho povedala a rozplakala sa

Objal som ju a začal utišovať. Tašku som položil na zem a Katka sa posadila na taburetku. Pomohol som jej vyzuť topánky a sám som sa vyzul. Zaviedol som ju do mojej izby, kde som tašku položil vedľa postele, na ktorú sme si s Katkou sadli. Katka sa schúlila do môjho náručia a ďalej plakala. Po chvíli ju plač unavil a zaspala. Odišiel som, zavrúc dvere od izby, nech si pospí, tento rozhovor ju vyčerpal. Aj to šialené stretnutie so spolužiačkou. Šiel som si pripraviť niečo pod zub, keďže som naposledy jedol ráno u Katkinej babky. Potom som šiel spať. Po štyroch hodinách som sa zobudil na krásnu vôňu, ktorá sa vznášala z kuchyne. Uvidel som svojho anjelika, ako robí pre nás večeru.

„Čím sme si zaslúžili túto super večeru?“ spýtal som sa

„Tým, že si,“ povedala. Som šťastný. Našiel som poklad, ktorý si musím strážiť. Prečo? No preto, lebo sa môže ľahko stratiť. Keby som o tento svoj poklad prišiel, nechcelo by sa mi žiť! Tieto myšlienky som však rýchlo zahnal...

♥ Ten zamilovaný ♥

Autorka oboch textov: Erika Rybanská, III.B

Ten, komu záleží
na citoch твоjich,
zloží tvoje sťažnosti
na bedrách svojich.

Pomôže ti,
tak ako je treba,
na smrť i životy,
miluje len teba.

Rúčku, ti chce stísať,
tvoje hebké vlasy v rukách svojich
ískať,
tak ako noc je tmavá,
tak ty, moja milá, si záhadná a
roztomilá.

Keď slnko svieti,
božtek chcem ti dať,
na tvári ti úsmev žiari,
tak ako veľmi ťa viem milovať.

V piatok trinásteho...

„Keď sa ľuďom prihodí nešťastie, pýtajú sa, prečo sa to stalo práve im. Odpoveďou sú často povery.“

Vladimír Bahna

Ako vlastne vznikol „piatok trinásteho“?

- niektorí veria, že to súvisí s poslednou večerou Ježiša Krista na ktorej sa zúčastnilo práve trinásť ľudí, Kristových učeníkov!

- iní zase hovoria, že povera vznikla vtedy, keď v piatok trinásteho v roku 1307 francúzsky kráľ Filip IV. Pekný obvinil pätnásťtisíc templárov, členov bohatého rytierskeho rádu, a vydal príkaz ich uväzniť a následne upáliť. Od tohto dňa bol piatok trinásteho považovaný za diabolský a nešťastný deň. Má to však jeden háčik, na ktorú upozorňuje aj Vladimír Bahna: piatkom trinásteho sa totiž dokázateľne „straší“ až od 19. storočia. A sme tam, kde sme boli... Po krk v tajomstve!

Ako sa hovorí: Trinásť, Pán Boh pri nás.

O strachu z čísel – alebo lepšie povedané z čísla – vedeli svoje už naši predkovia. Bodaj by nie, veď pred tou nešťastnou trinásťkou sa trasieme už celé stáročia. Zvlášť pokiaľ sa spojí s tým „prekliatym“ piatkom.

Dokonca 5% Američanov v piatok 13. odmietne ísť do práce, či dokonca vyjsť na ulicu. Toľko ich trpí **paraskavedekatriafóbiou** (dalo mi dosť námahy to slovo vôbec napísať, nieto ešte vysloviť), teda chorobnou úzkosťou z piatka trinásteho. Čo sa týka Slovákov, nie je voči poverčivosti odolných takmer 60 % z nás. To je dosť! Ruku na srdce, kedy ste si naposledy zaklopali na drevo?

Zaujímavosti o piatku trinásteho:

- V talianskej Florencii sa strach z čísla 13 odráža aj číslovaní budov. Domy medzi 12 a 14 bývajú označené číslom 12,5.
- Americký biznis v tento deň prichádza až o 90 miliónov dolárov, keďže ľudia menej lietajú a menej investujú.

„Profil“ milovníka povier: Čierna mačka. Kominár. Amulet. Urieknutie. Horoskopy... Kým si „zostavíme“ profil typického milovníka povier, ujasnime, si čo je to vlastne tá povera. Najlepšia definícia je asi táto: povera je viera, že niektoré javy a udalosti sú prejavom nadprirodzených síl alebo znamením budúcnosti. Dá sa teda povedať, že to je nejaký názor bez rozumného zdôvodnenia.

Podľa psychológov majú k poverám bližšie ľudia s nedostatkom kritického myslenia, so sklonom k nadmernému zovšeobecňovaniu či videniu čierno-bieleho sveta. No ide skôr o to, či ste optimista alebo pesimista.

Ak ste pesimista väčšmi prepadáte strachu z neistoty a situáciu, v ktorej sa ocitnete, vidíte ako bezvýhodiskovú. Máte teda tendenciu očakávať, že sa stane niečo zlé.

Ale prečo vlastne?

Ved' všetko máme vo svojich, len VO SVOJICH rukách. Áno, jasné, aj ja si rada prečítam horoskop. Áno, aj ja som rada, keď zistím, že dnešný deň bude pre mňa super, ale... Je to len a len horoskop, všeobecne štylizovaný a hodiaci sa mne, ale aj Janke, Zuzke, Katke...

Takže, milí čitatelia, rozum do hrsti!

Šťastie, láska, peniaze nie sú výsledkom povier, rituálov a horoskopov, ale výsledkom našej snahy, práce, hľadania, spoznávania.

Všetko skrátka súvisí s našou ZODPOVEDNOSŤOU K SEBE SAMÉMU!

Tatiana Cintulová, II.B

Štvrt' storočie plné zmien

Nežná revolúcia je jednou z najvýznamnejších udalostí v našich dejinách. Práve v novembri 2014 ubehlo 25 rokov odo dňa, keď sa Slováci i Česi rozhodli vziať osud do vlastných rúk a zmeniť svoje životy. Počas tohto štvrt' storočia sme zažili mnoho zmien – osamostatnili sme sa, stali sme sa súčasťou EÚ, prijali sme novú menu (najskôr Sk a potom €), zažili sme niekoľkých prezidentov i niekoľko vlád. Kam sme sa počas tohto obdobia posunuli? Zdroj: časopis Forbes 12/ 2014

VTEDY (1989)	<i>podľa Forbes spracovala M. Varcholová</i>	DNES
↓		↓
STARNEME		
10,3 %	(podiel obyvateľov starších ako 65 rokov)	13,5 %
DOŽÍVAME SA VIAC		
66,9 / 75,4	(očakávaný vek mužov / žien)	72,9 / 79,6
ROZVÁDZAME SA		
22,7	(počet rozvedených manželstiev zo 100)	42
BOHATNEME		
56 %	(podiel HDP krajiny na obyvateľa, podľa kúpnej sily)	76 %
ODSUDZUJEME VIAC		
30 000	(počet odsúdených)	36 100
ZARÁBAME VIAC		
3 142 Kčš (104 €)	(priemerná mzda)	857 €, reálne + 7%
MÁME VIAC „LUXUSU“		
33 % / 39 %	(percento domácností s automatickou práčkou / osobným automobilom)	98% / 60 %
SPORÍME		
4,3 %	(percento z príjmu, ktoré si vieme odložiť)	11,1%
VIAC ŠTUDUJEME		
49 588	(počet vysokoškolákov)	132 602
MÁME VIAC KULTÚRY		
3 096 / 314	(počet knižných titulov ročne / novin a časopisov)	8 152 / 1 750

Bonus

...oobohatíme si slovnú zásobu...

„I have a dream!“

Martin Luther King ml. (1929 – 1968)

Na začiatku – ľudský príbeh... V decembri 1955 chcela Američanka, vlastne – Afroameričanka - Rosa Parksová cestovať autobusom domov. Vtedy platilo, že prvé štyri rady sedadiel patrili bielym cestujúcim a ak bolo miest málo, museli ich černošskí cestujúci uvoľniť bielym. A skutočne, vodič po čase vyzval černochoch, aby uvoľnili svoje miesta bielym, ktorých v autobuse pribudlo.

Traja černosí, Rosini spolucestujúci, skutočne vstali, ale Rosa odmietla, dokonca si presadla k oknu. Ako sama uviedla, bola unavená a nechcelo sa jej ustupovať - ako vždy. Nasledovalo jej zatknutie, ale aj nespokojnosť černoškého obyvateľstva. Pomyselný pohár trepezlivosti pretiekol!

Mladý kňaz Martin Luther King (mal len 26 rokov) sa vtedy postavil na čelo nenásilného odporu proti rasizmu – žiadne násilie, nepokoje, rabovačky, ale obyčajný bojkot autobusov a... Vyvolal oveľa silnejšiu reakciu americkej spoločnosti.

King podporoval tzv. nenásilný odpor (áno, tento pojem poznáš z hodín dejepisu a máš ho iste späť s osobnosťou indického politika M. Gándhího). Vyvrcholením boja za občianske práva Afroameričanov bol pochod Washingtonom (v roku 1963), pričom jedným z rečníkov bol práve M. L. King. Jeho prejav, ktorý začal zvolaním: „**I have a dream!**“, sa stal jedným z najznámejších prejavov 20. storočia.

Je zaujímavé, že ho predniesol rytmicky – chcel sa totiž priblížiť gospelu, ktorý ako kňaz poznal z kostola.

A aký sen mal tento politik? Aby jeho štyri deti „...žili jedného dňa v krajine, v ktorej **nebudú posudzované podľa farby pleti, ale podľa svojho charakteru!**“

Bol to sen o spoločnosti, v ktorej majú ľudia rovnakú cenu bez ohľadu na farbu pleti, pôvod či vierovyznanie. Sen o spoločnosti, v ktorej majú všetci občania rovnaké šance.

Martin Luther King – zapálený bojovník, ktorý však bojoval myšlienkou, slovom a presvedčením – bol zavraždený v roku 1968.

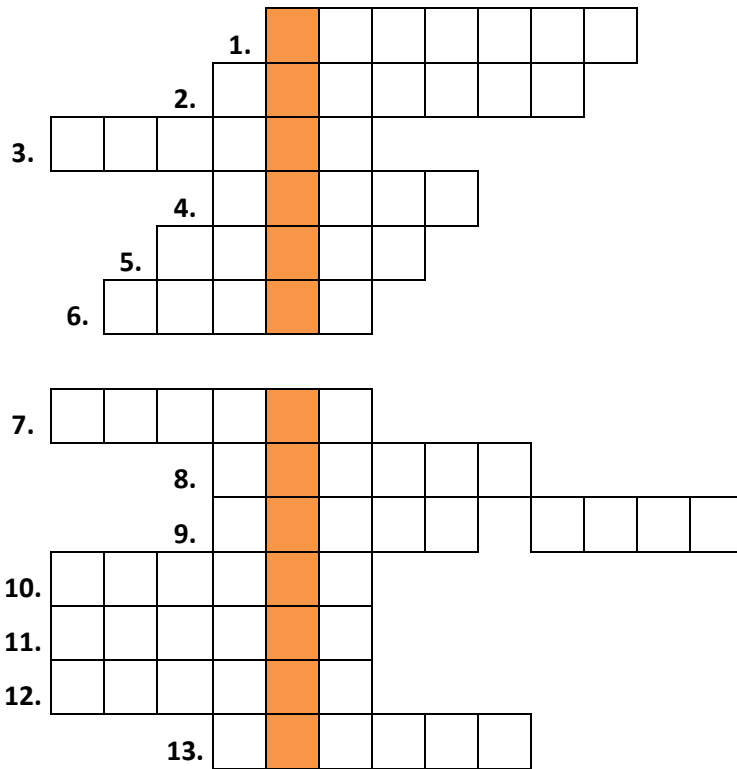
Stal sa obeťou atentátu.

...viac si prečítajte v skvelej knihe **Citáty, ktoré pohnuly dejinami 20. storočia**, ktorú zostavil nemecký filozof a ekonóm H. Hesse v r. 2008, v Česku vyšla v roku 2011.

Výborné a poučné čítanie!

EXO

Po stopách štúrovcov

TAJNIČKA: Ľ. Štúr: „Slovo zachytí, skutok .....

Doplň: Miesto, ...

1. ... kde sa narodil Ľ. Štúr.
2. ... ktoré je pomenované podľa Ľ. Štúra.
3. ... ktoré bolo sídlom Slovenského učeného tovarištva.
4. ... ktoré je hlavným mestom Českej republiky.
5. ... úmrtia Ľ. Štúra.
6. ... kde štúrovci prijali slovanské mená.
7. ... kde odišli na protest študenti z evanjelického lýcea po odvolaní Ľ. Šúra.
8. ... kde bola uzákonená spisovná slovenčina.
9. ... kde dožil bernolákovec Ján Hollý.
- 10.... ktoré bolo sídlom prvej SNR, predsedom ktorej bol J. M. Hurban.
- 11.... ktoré Ľ. Štúr zastupoval v Uhorskom sneme ako poslanec.
- 12.... sídlo Hurbanovej fary a miesto narodenia jeho syna.
- 13.... ktoré je sídlom Matice slovenskej.

Riešenie tajničky

Po stopách štúrovcov

			1.	U	H	R	O	V	E	C			
		2.	Š	T	Ú	R	O	V	O				
3.	T	R	N	A	V	A							
			4.	P	R	A	H	A					
		5.	M	O	D	R	A						
		6.	D	E	V	Í	N						
7.	L	E	V	O	Č	A							
			8.	H	L	B	O	K	É				
			9.	D	O	B	R	Á		V	O	D	A
10.	M	Y	J	A	V	A							
11.	Z	V	O	L	E	N							
12.	H	L	B	O	K	É							
			13.	M	A	R	T	I	N				

Tajničku vytvorila **Monika Varcholová, II.B**

Luskáčik

December... Mesiac, ktorý končí tradičnými Vianocami a rozosmiateym Silvestrom. Študenti školu ako-tak pretrpia, držia sa totiž predstavy prázdnin, ktoré sú „vylepšené“ spomínanými sviatkami.

V období predvianočného zhonu sa rozhodla pani profesorka Ing. Mudrochová spolu so svojou triedou 2.C trochu spomaliť. Čas pred sviatkami má byť nielen o zháňaní darčiekov, horúčkovitom nakupovaní a upratovaní, skôr naopak – máme sa upokojiť a vnútorne naladiť na všetko pekné, čo Vianoce prinášajú. Zosobnením krásy, ale aj predvianočnej atmosféry sa stal Luskáčik. Pre nás všetkých – študentov aj učiteľov - bolo baletné predstavenie Luskáčik ako pohladenie na duši. Baletná rozprávka s podtitulom Príbeh Vianoc, v ktorej dievčatko Mášienka zažíva dobrodružstvá s bábkou Luskáčika, bojuje s myším kráľom a jeho „armádou“, prejde mnohými krajinami, stretne sa s netopiermi, stretáva poslov z ďalekých krajín... Toto všetko prežije so svojim najlepším kamarátom – Luskáčikom.

Úžasné baletné výkony, nádherné kostýmy a výpravná scéna, množstvo nápadov režiséra a k tomu všetkému dokonalá (skutočne – DOKONALÁ) hudba Petra Iljiča Čajkovského ... Čo dodať! Prežili sme dve krásne hodiny!.

Priзнаvam, v historickej budove SND ma potešilo aj hľadisko – balet Luskáčik si totiž prišlo pozrieť aj množstvo malých detí. A predstavte si, rodičia nemali so svojimi ratolesťami žiadne starosti – malé „copaté“ dievčatká v slávnostných šatôčkach, dokonca chlapček s motýlikom pozorne sledovali baletné umenie na scéne a dve hodiny zvládli ako nič.

Luskáčik? Odporúčame!

Poznámka k účinkujúcim – v Balete SND pôsobí vyše 70 tanečníkov zo 17 krajín. V „našom“ Luskáčikovi tancovala maďarská baletka Blanka Páldi a Španiel Thomas Aragones, ktorý pôsobil aj v baletných súboroch v Leedse a Toulouse. ...a ako prezradili pre týždenník Magazín Pravda (č. 52/ 2014) – v Bratislave sa im páči, napriek tomu, že je malá. A vraj im chutia aj bryndzové halušky.

Ha

Cyrano de Bergerac

Tak to vidím ja

(Recenzia)

11. marec 2015, streda. III. C a II. CR odchádzajú – smer Nitra. Prečo? Vo večerných hodinách našich študentov čaká predstavenie v Divadle Andreja Bagara, slávna divadelná hra francúzskeho dramatika Edmonda Rostanda (1868 – 1918):

Cyrano de Bergerac.

O tejto hre sa traduje, že na premiére dosiahla taký obrovský úspech, že potlesk publika bol dovtedy nevídaný! Akurát autor chýbal... Zmizol... Rostand bol totiž pred premiérou taký nervózny, že z divadla ušiel a bezcieľne sa prechádzal parížskymi uličkami. Možno povedať, že mu „ušiel“ vlastný megaúspech.

Prečo je však Cyrano inscenovaný aj v súčasnosti? Ved' ide o pomerne dlhé, až trojhodinové predstavenie, je ťaživo smutné a navyše – vo veršoch! Prečo teda?

Odpoveď je možno v samotnej postave pána **Cyrana de Bergerac** – inteligentného, vtipného gaskonského mušketera s poriadne nabrúseným jazykom, ktorý je navyše... Škaredý. Hyzdí ho obrovský nos. Nos, ktorý nie je len nosiskom, ale aj prekážkou v láske ku krásnej Roxane. Mladučká Roxana totiž pred rozhladeným a nosatým Cyranom dáva prednosť atraktívnemu a beznádejne tupučkému Kristiánovi. Ten nie je schopný svojej dáme vypovedať ani len vyznanie citu, a tak prichádza na rad Cyrano. Vo svojej veľkej a neopätovanej láske k Roxane sa podujme, že bude Kristiánovým mozgom a najmä rečou. To Cyrano píše nádherné ľúbostné listy a vyznania... Roxana je očarená a jej srdce patrí Kristiánovi (ktorého obraz však vytvoril Cyrano). Tak... To by bolo stručne k zápletke diela. Aj vy, milí obchodkári, cítite, že ide o silný príbeh!

Cyrana v nitrianskom predstavení naštudoval neznámy herec Marián Viskup. Herec možno neznámy, ale jeho poňatie Cyrana bolo precízne, dynamické, precítené, akoby Cyrana ani nehral, ale priamo žil. Obdivujem hlasovú dispozíciu a, netajím, aj pamäťovú kapacitu tohto mladého herca – Cyrano bol totiž takmer celé predstavenie na javisku.

Roxana... Hm... Jej predstaviteľka Jana Kovalčíková nespĺňala moju predstavu krehkej a nežnej Roxany. Na scéne pôsobila ukričane, nežensky a miestami až agresívne. Taká podľa mňa Roxana nie je.

Tak ako Cyrano je prototypom muža intelektuála, idealistu a rojka, Kristián prototypom krásneho a prázdneho mladíka, Roxana by mala byť esenciou ženy – krásna, jemná, nežná, nedobytná... A Kovalčíkovej Roxana takáto nie je!

Kto sa mi ešte páčil? Jednoznačne rozmazaný a skazený gróf de Guiche v podaní Marcela Ochránka. Gróf bol taký protivný a zženštilý, až bol zábavný.

Ako skvelú hodnotím scénu predstavenia, jednoduchú, premyslenú, odkazujúcu na barokové obdobie. Scénograf Juraj Kuchárek dokázal vytvoriť multifunkčné a premyslené javisko – raz sme sa ocitli v divadle, potom na parížskej ulici, dokonca na bojisku či v kláštore. A hudba... Dokonalo kopírovala nielen dej, ale aj emócie prezentované na javisku. (*pozn. bojový spev gaskonských mušketierov, ktorých v boji so Španielmi čaká istá smrť, patril k mimoriadne silným zážitkom*)

Keď som sa po predstavení rozprávala so študentmi, niektorí reagovali, že predstavenie bolo náročné. Áno, súhlasím. Ale ak chce autor priniesť silnú myšlienku, nedá sa k nej prísť pohodlnou a nenáročnou cestičkou. Všetko sa skrátka nedá zjednodušiť, ani na divadelnej scéne, ani v ľudskom živote. K Cyranovi sa jednoducho tzv. „polopatizmus“ nehodí! Cyrano nás núti myslieť a aj intenzívne cítiť!

Čo dodať na záver mojej stredoškolskej recenzie?

Cyrano je pre mňa akýmsi výkrikom: *Ľudia, nebuďte povrchní! Naša tvár môže byť jedným veľkým klamstvom, veľkou maskou!*

Alebo lepšie – použijem citát iného slávneho francúzskeho autora: „Správne vidíme len srdcom!“ (Antoin de Saint-Exupery).

Ha

Cyrano:

O jedno bojovať však budem zanovito!

Jedno si zachovám, aj keď už pred Boha

pokľaknem v pokore, keď stemnie obloha!

Aj nebo – navzdory tej vašej nenávisti –

uvidí žiarit' ...

môj...

(zomierajúci Cyrano vyrazí kordom k nebu)

Môj štít! Ostal čistý!

Preklad Ľ. Feldek, premiéra 27. februára 2015 v DAB Nitra, réžia Lukáš Brutovský

Maturita je tu...

...je tu! Fakt!

Máme za sebou slovenčinu, angličtinu (marec), praktickú maturitnú skúšku (apríl) a... Čakáme... Čakáme na výsledky externej časti!

A potom príde deň D, deň ústnej maturitnej skúšky! Nie, nebudeme maturantov znervózňovať pokynmi, čo robiť a čo nerobiť počas akademického týždňa. Len ich nenápadne upozorňujeme, že to bude jeden z **najkratších týždňov v roku!**

V tomto príspevku sa pozrieme na ústnu maturitnú skúšku prakticky – z hľadiska etikety odievania.

Oblečenie – na maturite (pri všetkej úcte k niektorým dievčatám) nie je kľúčovou témou móda a módne trendy. Ide o štátnu skúšku! **Platí preto, že formálne oblečenie (formálne – myslené v dobrom) za teba hovorí: „Viem, čo sa patrí a túto chvíľu beriem vážne.“**

Budeme citovať E. Tekelyovú, ktorá sa k našej téme vyjadrila ešte výstižnejšie: „**K zelenému stolu nepatria módne trendy ani výstrednosť. Sú nedôstojné, urážajú maturitnú komisiu i maturanta.**“

Čo teda na seba?

Chalani – oblek, košeľa (etiketa radí - s dlhým rukávom) a viazanka. Sako – ak sedíš, môže byť rozopnuté, vo chvíli, keď sa postavíš, sako si zapni. Topánky tmavé a šnurovacie, ponožky tmavé. Najelegantnejšie pôsobí kombinácia –

tmavý oblek a biela košeľa. No a vyburíť sa môžeš na viazanke, hoci platí: významná udalosť – jednofarebná viazanka.

A ešte minipoznámka: vôňa – „priměřene“!

Dievčatá – klasická blúzka, sukňa alebo puzdrové šaty, možno moderný kostým, pančuchy telovej farby, lodičky, skrátka – klasika, dievčenskosť a pohodlnosť.

Skús sa vyhnúť šialeným farbám (nie sme na kolotočoch, však!) a výrazným vzorom. Výstrihy, dokonca korzety sú za zeleným maturitným stolom nevhodné a v podstate nemôžu byť pre teba ani pohodlné.

Nechty – osobitná kapitola, tiež volajú po klasickej úprave (mimochodom, sýte farby žiadajú kratšie nechty, vedeli ste?).

Doplnky? Častou chybou slovenských dievčat a žien býva, že sa nevkusne „ovešajú“ všetkým zlatom, striebrom a drahými kameňmi, ktoré nájdú doma a v širokom okolí... V konečnom dôsledku to však pôsobí nevkusne a... lacno! Mejkap – prirodzený, nie sme na diskotéke.

...a opäť opakujeme: vôňa je dôležitá, ale „priměřene“!

Čo dodať na záver? Véééé! šťastia, milí maturanti!

...a nezabudnite: „Šťastie praje pripraveným!“

EKO

... trochu životnej múdrosti:

- Nemôžeš čakať, že vyhráš jackpot, keď do automatu života nevhodíš zopár drobných.
- Každý deň si vyžaduje odvahu (aj bežný, aj ten maturitný deň – pozn. EKO)!
- Nevedieť určité veci je veľká súčasť múdrosti.
- Nič vám nemôže priniesť pokoj - len vy sami!
- Kto chce, hľadá spôsoby, kto nechce, hľadá dôvody.
- Nerob iným to, čo nechceš, aby iní robili tebe.

Naše – vaše hlody...

Na hodine KMM

Vyučujúca: Kto podľa etikety ukončuje telefonický rozhovor?

Žiak: Volajúci. A ak volá muž žene, tak mu žena môže zavesiť. (EKO – jasné, myslel si – „zložiť! Ale je fakt, že niekedy nič nepomôže a tomu druhému treba jednu „zavesiť“!)

Vyučujúca: Kto bol v starovekom Ríme výborným rečníkom?

Žiak: Cícer. (EKO – hm, myslel si Cicero. Ešte si mohol odpovedať Cíger – ale to je hokejista).

Žiačka sa na hodine hrá ostošesť s mobilom. Vyučujúca ju upozorní, žiačka očervenie ako rak a zhúkne – samozrejme nárečovo: „Já sa proto hrám s mobilem, lebo sa mňa nic nepýtáte!“ (EKO – to je nejaká „hvezda“!)

Vyučujúca: Chce niekto odpovedať?

Žiak: Ja. Šak to je jak ze života. (EKO – nech žije KMM! „Šak je ze života!“)

Na hodine SJL

Posledná hodina pred písomkou, veľké opakovanie, vyučujúca vyvolala žiačku: „Vysvetlite zápletku diela!“

Žiačka: No tak on tam stretol nejakého pána. (EKO – jédanenky! Kto? Kde? Koho? Čo vlastne? Kto vlastne? Ako? ...)

Zo slohových prác – náladový opis, téma Tohtoročná jar. Pre istotu radšej parafrázujeme: jar je čas... keď deti skáču z okien..., medvede s nadšením hľadajú na krásnu krajinu... (EKO - asi chcú zožrať nejakého turistu...)

Týždeň Ľudovíta Štúra. Žiak sa hlási: „Poznám dobrý vtíp o Štúrovi...“

Vyučujúca: „Dobre, ale my ho nechceme počuť!“

Žiaci: „Chceemééé!“ Vyučujúca nakoniec súhlasí, a tak spolužiak spustí: „Tak ten Štúr, on sa teda nezdal, Štúr aj s Adelou...“

Vyučujúca: „Stop! Na Štúra mi nesiahajte!“ (EKO – Štúr je Štúr! O ňom by aj vtipy mali byť „šmrncovné“! Však, pani profesorka!)

Študent – futbalista nemá domácu úlohu, bol na tréningu. Vyučujúca nespokojne frfle: „Tréning... Načo tréning... Vybehnem na ihrisko, dám gól a idem domov...“ (EKO – tak túto taktiku by si mali vypočúť hráči a tréneri FC Senica!)

Pridajte hlody aj z vašej triedy, budeme radi a hlavne – nasmejeme sa!

EKO

Prečo by som mal mať rád...

Prečo by som mal mať rád...

... slovenčinu?

Slovenčina... Hádám neexistuje jazyk, ktorý má ťažší pravopis (pán Hattala, vďaka za ypsilon) a skloňovanie (to oceňujú najmä cudzinci, učiaci sa slovenčinu). Prečo by som ju mal/a mať teda rád/a? Napríklad preto, že slovenčina má množstvo skvelých slov na vyjadrenie jednoduchých vecí - koľko iných jazykov má okrem slova MILOVAŤ aj slovo vo význame LÚBIŤ? Nezabudnime ani na to, že je to náš materinský jazyk a práve v ňom nám naše mamy čítali rozprávky na dobrú noc. V neposlednom rade by sme mali mať slovenčinu radi kvôli ľuďom, ktorí za ňu ťažko bojovali – zaslúžia si, aby sme na ňu boli hrdí.

... angličtinu?

Je fakt nutné mať toľko slovesných časov? Buď sa raz niečo stalo, deje sa, alebo sa stane, no nie? Určite nie som jediná, kto si kladie túto otázku. Pravdupovediac, skôr by sme sa mali zamyslieť nad tým, ktorým jazykom sa dorozumieme všade vo svete a ktorý je nevyhnuté ovládať na získanie dobrého vzdelania či zamestnania. Angličtina? Presne tak! Angličtina je jazykom No. 1 a nerobme si ilúzie, že ju raz nahradí ruština, nemčina alebo slovenčina (posledne menovanú všetci ako-tak ovládame, že). Takže vy, ktorých angličtina nebaví, skúste ju spojiť s oblasťou, ktorá vás zaujíma – filmy, literatúra či hry, ktoré budete pozeráť/čítať/hrať v angličtine. Spojíte príjemné s užitočným. Naozaj!☺ Pozn. Jedna pani profesorka – slovenčínarka so smiechom prezradila, že sa na ňu angličtina začala lepiť, keď pozerala britskú MTV.

...ekonomiku?

Zlaté pravidlo ekonomiky: niečo sa člení, pričom členenie sa ďalej člení a aby toho nebolo málo, členenie členenia sa ďalej člení. Niekedy je ekonomických faktov skutočne príliš. Na druhej strane však mnohí z nás poznajú ten dobrý pocit, keď počujú v televízii alebo si prečítajú v novinách niečo, týkajúce sa ekonomiky a presne vedia, čo to znamená. Pred absolvovaním množstva hodín ekonomiky sme nemali ani tušenie, čo znamená výraz

inflácia, dividenda či komplementár... Ekonomika nám jednoducho otvorila obzory v tomto tajomnom odvetví.

... účtovníctvo?

Prváci ešte nevedia, o čom „účto“ je, ale my starší si ihneď predstavíme trojkombinácie čísel, mnohé názvy účtov, strany MD a D... Niekedy sa v tom všetkom fakt strácame a máme chuť utiecť. Určite sa však účtovníctvu nedá jedna vec odoprieť – všetko je logické! A ja osobne práve toto na účtovníctve „zbožňujem“ - všetko sa dá logicky odôvodniť. A ktovie, možno jedného dňa ešte budeme ďakovať, že sme sa na OA naučili účtovať!

Nikto od nás nečaká, že budeme skvelí v každom predmete a že každý predmet nás bude baviť a budeme ho zbožňovať. Môžeme však urobiť jednu vec – vo všetkom hľadať niečo pozitívne. Verte, v každom predmete sa určite nájde niečo zaujímavé. Niekedy je to však hlboko ukryté. A koniec koncov, aj tak to budeme musieť zvládnuť, veď z mnohých predmetov jedného dňa maturujeme! A veríme, že aj zmaturojeme.

Monika Varcholová, II.B

Na záver... – naša výzva.

**Ođ koho? Ođ Veroniky, Tatiany a pani profesorky Hazuchovej.
Komu? Vám, obchodkári!**

Práve sme dokončili letné číslo časopisu EKO. A opäť sme v rozpakoch, že naši spolužiaci/ študenti – o ktorých sme presvedčení, že sú v podstate fajn – **mlčia**. Hm, čo povedať: mlčanie je jednoduché, rovnako aj ničnerobenie a pasivita. Ale takíto predsa **my obchodkári** nie sme!

Milí spolužiaci, milí obchodkári,

neveríme, že vás nič nezaujímá!

Neveríme, že nemáte vlastný názor!

Neveríme, že je vám všetko jedno!

**...a preto vám opätovne ponúkame priestor v našom EKO
a tentoraz veríme, že našu ponuku prijmete a skúsíte sa
sebarealizovať na stránkach budúcoročného čísla!**

Tešíme sa na spoluprácu!

Vaše EKO